

Uttalelse vedtatt av Årsmøte i Oslo SV , 6. mars 2021

Solidaritet med kvinner og skeive i Polen

Over lengre tid har situasjonen for kvinner og skeive i Polen blitt stadig verre. Regjeringspartiet PiS har styrt Polen siden 2015, et parti som har svært tette bånd til den katolske kirken i landet. Familiens rettigheter blir satt over rettighetene til kvinner, barn og seksuelle minoriteter, og en rekke lovendringer er blitt gjort de siste årene i illiberal retning. Myndighetene jobber ikke bare for å begrense rettigheter, men også for å hindre tilgang til kunnskap om kjønn og seksualitet.

I oktober i fjor slo grunnlovsdomstolen i landet fast at det er forbudt å ta abort, selv om det er påvist at fosteret er alvorlig skadet, inkludert om fosteret ikke er levedyktig. Dette er en videre innskrenkning av en høyst restriktiv abortlov. Unntaket som grunnlovsdomstolen fjernet stod bak 97% av alle lovlige abortene i Polen frem til nå. Det er nå et nærmest totaltforbud mot abort i Polen, eneste lovlige unntak er ved voldtekt eller fare for kvinners liv. Dette kommer i forlengelsen av en rekke angrep på kvinners rettigheter de siste årene. Endringengjør at det er omtrent umulig for kvinner å ta abort i Polen, og det fører til et klaseskille mellom de som har råd til å reise utenlands for å ta abort, og de som ikke har den muligheten. Myndighetene jobber også for å trekke ut Polen fra Istanbul-konvensjonen, avtalen som har som formål å bekjempe vold mot kvinner, ettersom de mener at avtalen er en del av en "kjønnsbasert ideologi" som de ikke vil bekjenne seg. Regjeringen og konservative bevegelser i landet jobber også for å hindre seksualundervisning i skolen og stoppe kjønnsforskning på universitetene. Lhbt-personer kalles en trussel mot familien, og i offentlig debatt settes det likhetstegn mellom homofili og pedofili. Mer enn 100 kommuner i landet har vedtatt såkalte "Lhbt-frie soner", og en rekke skilt på offentlige steder har blitt ført opp hvor det står at lhbt-personer ikke er velkomne. I et større bilde er dette en del av "anti- gender bevegelsen" og aktiviteter som foregår på tvers av landegrenser i flere land i Europa og i andre deler av verden, med formål å fjerne rettigheter fra kvinner og LHBT, med begrunnelse blant annet i et svært høyreradikalt familiesyn.

Selv om konservative bevegelser i Polen står sterkt er det også stor motstand mot utviklingen som skjer i landet. Det har vært en rekke protester for å stoppe innstramminger i abortloven og for å hindre at seksualundervisning blir forbudt. De konservative bevegelsene i landet har også økonomisk støtte og samarbeid med en rekke amerikanske religiøst konservative bevegelser.

De progressive kreftene i landet fortjener derfor all støtte de kan få, og alle kvinner og lhbt-personer i Polen fortjener å leve frie og trygge liv, fri fra diskriminering og i tråd med grunnleggende menneskerettigheter.

SV krever derfor

- At norske myndigheter tydelig fordømmer angrepene på kvinners og skeives rettigheter i Polen
- Norske myndigheter må fryse alle EØS- midler til Polen som ikke går til aktører som jobber for demokrati og menneskerettigheter, inkludert likestilling og skeives rettigheter

- Tilby polske kvinner gratis abort i Norge
- Styrke sivilsamfunnsaktører i Norge som jobber sammen med progressivt sivilsamfunn i Polen
- Norske myndigheter bør gjøre lignende tiltak i andre land som har samme negative utvikling, for eksempel Ungarn

Kilder:

<http://kjonnsforskning.no/nb/2020/12/kjernefamilien-er-blitt-politisk-dragkamp-i-rusland-og-polen>

<https://saih.no/assets/docs/Pol-kampanje-2020/RAPPORT-2020-Web-ENG-Enkeltsider.pdf>

<https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/mBB6O4/abortforbud-i-polen-skaper-sinne-dette-er-krig>